

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Gwario	Defnyddio arian i dalu am rywbeth.	Mae Dylan yn ymdrechu i beidio â gwario ei arian i gyd.
Cost	Gwerth y mae'n rhaid ei gyfnewid am eitem NEU y gwerth y cymerodd i greu rywbeth.	Faint yw cost y lolipop yna?
Swydd	Gwaith rheolaidd yr ydych yn cael tâl amdano.	Fy swydd i yw addysgu plant.
Darnau arian	Math o arian metel sy'n cael ei ddefnyddio i brynu pethau.	Mae gen i 2 o ddarnau arian £1 yn fy waled.
Cwsmer	Rhywun sy'n prynu nwyddau neu wasanaethau.	Mae Rhiannon yn gweithio mewn siop ac yn helpu'r cwsmer i brynu pethau.
Gwerthu	Cyfnewid rhywbeth am arian.	Rwy'n mynd i werthu rhai o fy hen deganau.
Eisiau	Dymuno rhywbeth yr hoffech ei gael.	Rwyf eisiau injan dân degan.
Angen	Diffyg rhywbeth sy'n bwysig i'ch diogelwch neu iechyd.	Mae angen bwyd a dŵr arna i.
Prynu	Cyfnewid arian am rywbeth.	Mae Dylan yn mynd i brynu injan dân degan.
Talu	Y weithred o roi arian yn gyfnewid am rywbeth.	Mae'n rhaid i Dylan dalu y siopwr am ei injan dân degan.
Arian parod	Arian ar ffurf darnau arian neu arian papur.	Mae gen i arian parod yn fy waled.
Papur	Arian papur sy'n cael ei ddefnyddio i brynu pethau.	Mae gen i 2 bapur £5 yn fy waled.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Cyfanswm	Y swm cyfan. Canlyniad adio pethau at ei gilydd.	Os byddaf i'n prynu lolipop am 50c a losin am 10c, mae'n rhaid i mi roi cyfanswm o 60c i'r siopwr.
Arian	Darnau arian neu arian papur sy'n cael ei ddefnyddio i dalu am bethau.	Rwy'n cadw fy arian yn ddiogel mewn blwch cynilo.
Pris	Y gwerth a roddir ar eitem i'w gwerthu.	Pris y tegau hwn yw £10.
Dewis	Y weithred o ddewis rhywbeth o wahanol opsiynau.	Mae gen i ddewis o lawer o wahanol deganau i'w prynu.
Ennill	Cael arian neu rywbeth o werth yn gyfnewid am waith.	Rwy'n gallu ennill arian trwy helpu i lanhau a thacluso.
Siop	Lle y gellir prynu eitemau ag arian.	Byddaf i'n mynd i fy siop leol i brynu bara a llaeth.
Gwerth	Beth allech chi ddisgwyl i rywun ei dalu amdano neu beth fydddech chi'n fodlon ei dalu amdano.	Mae gen i'r hen dedi hwn a oedd yn perthyn i fy nhaid. Er ei fod yn hen iawn, ei werth yw £200.
Sgiliau	Galluoedd, doniau neu wybodaeth, y gellir eu defnyddio i wneud tasg yn llwyddiannus.	Mae jyglo, bod yn gyfeillgar, ysgrifennu â llaw, darlunio a meddwl am syniadau da, yn enghreifftiau o wahanol sgiliau.
Banc	Busnes lle mae pobl yn adneuo a chodi eu harian i'w gadw'n ddiogel.	Rwy'n cadw fy arian mewn banc.
Cymdeithas Adeiladu	Busnes yn debyg i fanc lle gallwch gynilo eich arian neu gael benthyg arian i brynu tŷ. Mae gan gymdeithasau adeiladu aelodau yn hytrach na chwsmeriaid.	Rwy'n cynilo fy arian mewn cymdeithas adeiladu.
Derbynneb	Cofnod o eitemau sydd wedi eu prynu a'r pris sydd wedi ei dalu.	Fe wnes i brynu tegau ac fe wnaeth y siopwr roi derbynneb i mi i brofi fy mod i wedi talu amdano.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Newid	Y gwahaniaeth rhwng cost eitem a'r arian a gafodd ei roi.	Costiodd fy lolipop 25c a rhoddais i 50c i'r siopwr. Rhoddodd y siopwr 25c o newid i mi.
Moethau	Eitemau efallai ein bod eu heisiau ond nid oes eu hangen.	Mae teganau a siocledi yn foethau. Efallai ein bod eu heisiau ond nid oes eu hangen.
Codi arian	Codi arian o gymdeithas adeiladu neu fanc.	Os oes angen arian arna i, gallaf i godi arian o fy nghyfrif cynilo.
Ennill	Llwyddo mewn gêm o ymdrech neu lwc.	Os byddaf i'n prynu tocyn raffl, efallai byddaf i'n ennill gwobr.
Cynilo	Rhoi eich arian o'r neilltu ar gyfer y dyfodol yn lle ei wario.	Rwy'n mynd i gynilo er mwyn prynu beic yn lle prynu losin.
Siec	Darn o bapur y gellir ei ddefnyddio i dalu am bethau, gydag arian sydd mewn cyfrif banc.	Nid oes gen i arian parod gan fod fy arian i gyd yn y banc, felly bydd yn rhaid i fi roi siec i chi.
Benthyg	Cymryd rhywbeth gan addo ei ddychwelyd neu roi rhywbeth yn ei le.	Byddaf i'n benthyg £1 i brynu'r bar siocled hwn, a'i roi yn ôl pan fyddaf i'n codi arian o fy nghyfrif cynilo.
Rhodd	Rhoi arian neu eitemau heb ofyn am unrhyw beth yn eu lle.	Rwyf i wedi rhoi rhodd o £10 i elusen sy'n helpu anifeiliaid sâl.
Busnes	Gweithgaredd neu sefydliad sy'n gwneud arian trwy werthu nwyddau neu wasanaethau.	Fe wnes i ddechrau busnes, yn gwerthu ffrwythau a dŵr yn y parc.
Adnau	Arian a delir i gymdeithas adeiladu neu fanc.	Pan fyddaf i'n ennill arian, rwy'n ei adneuo yn fy nghyfrif cynilo.
Cyflogau	Yr arian a gaiff ei dalu i weithiwr gan gyflogwr am y gwaith y mae wedi ei wneud.	Ar ddiwedd pob mis, rwy'n cael cyflog am fy ngwaith.
Benthyciad	Swm o arian a gaiff ei fenthyg, i'w dalu'n ôl yn y dyfodol.	Ces i fenthyciad o £5 i brynu tegan, ac fe wnes i ei dalu'n ôl fesul £1 yr wythnos.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Cerdyn Debyd	Cerdyn plastig y gellir ei ddefnyddio i brynu pethau gydag arian sydd mewn cyfrif banc.	Fe wnes i ddefnyddio fy ngherdyn debyd i brynu dillad gan fod fy arian i gyd yn fy nghyfrif banc.
Gwerth	Beth yw gwerth rhywbeth i unigolyn penodol.	Mae'n debyg y byddai rhywun arall yn dweud mai dim ond 50c yw gwerth fy nhedi, ond i fi mae fy nhedi werth miliynau.
Elusen	Grŵp neu sefydliad sy'n codi arian i helpu achos pwysig.	Rwyf i wedi rhoi arian i elusen sy'n helpu plant nad oes ganddyn nhw yr hyn sydd ei angen arnyn nhw.
Mewn dyled	Gorfod talu dyled.	Rwyf i mewn dyled o £1 i fy mrawd oherwydd ces i fenthyg ganddo.
Cyllideb	Cynllun ar gyfer faint o arian y dylech ei wario.	Rwyf i wedi gosod cyllideb o £4 ar gyfer prynu diodydd a bwyd yn y sinema.
Cerdyn Credyd	Cerdyn plastig y gellir ei ddefnyddio i brynu pethau ond mae'n rhaid talu'r arian yn ôl.	Fe wnes i ddefnyddio fy ngherdyn credyd i brynu dillad ac yna adneuo'r arian yn fy nghyfrif cerdyn credyd.
Gyrfa	Swydd y mae rhywun yn ei dewis ar sail ei ddiddordebau a chryfderau, i'w dilyn fel gwaith oes.	Roedd gen i swydd yn gwerthu esgidiau cyn i fi ddechrau ar yrfa yn addysgu.
Busnes	Enw a gaiff ei roi i'r broses o werthu cynnyrch neu wasanaeth.	Fe wnes i ddechrau busnes yn golchi ceir, yna fe wnes i roi'r busnes i fy ffrind.
Cyflogai	Rhywun sydd wedi cael gwaith yn gyfnewid am gyflog.	Rwy'n gweithio mewn siop. Rwy'n gyflogai i'r fenyw sy'n berchennog y siop.
Nwyddau	Eitemau sy'n cael eu gwerthu gan fusnes manwerthu. Pethau y gellir eu dal neu eu symud.	Mae gan fy siop ddewis da o nwyddau fel cylchgronau, llaeth a chardiau cyfarch.
Logo	Symbol, neu lun bach, y mae busnes yn ei ddewis er mwyn i gwsmeriaid adnabod ei frand.	Mae gan Gymdeithas Adeiladu Principality logo wedi ei seilio ar y llythyren P a chwlmw Celtaidd.
Elw	Y gwahaniaeth rhwng y swm y mae busnes wedi'i ennill a'r swm y mae wedi'i wario.	Fe wnes i brynu bariau siocled am 60c a'u gwerthu am £1. Fe wnes i elw o 40c ar bob bar siocled.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Incwm	Arian sydd wedi'i dderbyn.	Mae'r arian rwy'n ei gael oddi wrth fy nghwsmeriaid am fy nwyddau yn cael ei alw'n incwm.
Ymchwil i'r Farchnad	Y gweithgaredd o gasglu gwybodaeth am gwsmeriaid er mwyn gwneud penderfyniadau busnes da.	Datgelodd fy ymchwil i'r farchnad ei bod yn well gan gwsmeriaid grysau-T glas na chrysau-T coch.
Brand	Dull adnabod neu steil busnes.	Mae'r logo tic a 'Just Do It' yn rhan o frand Nike.
Busnes Gwasanaethau	Busnes sy'n cynnig gwasanaeth i'w gwsmeriaid yn hytrach na nwyddau.	Fe wnes i ddechrau busnes gwasanaethau, yn golchi ceir.
Cynnyrch	Unrhyw nwyddau, gwasanaeth neu syniad y gellir eu gwerthu i gwsmer.	Mae fy chwaer a fi wedi dechrau busnesau. Fy nghynnyrch i yw cardiau cyfarch a'i chynnyrch hi yw glanhau tai.
Gwariant	Arian a gaiff ei wario.	Roedd gwariant fy musnes yn cynnwys y gost o brynu fy nwyddau a thalu fy ngweithwyr.
Colled	Y gwrthwyneb i elw. Os gwnaethoch chi wario mwy o arian na'r hyn y gwnaethoch ei ennill, fe wnaethoch chi golled.	Dechreuais fusnes yn gwerthu hetiau ond ni wnaeth y cwsmeriaid eu prynu am y pris roeddwn i'n ei ofyn. Bu'n rhaid gostwng y pris yn is na'r gost prynu. Fe wnes i golled.
Marchnata	Gweithgareddau i annog pobl i brynu cynnyrch.	Ar ôl meddwl yn galed am y gwahanol ffyrdd o farchnata ei fusnes, penderfynodd Mohammed wneud taflenni gwybodaeth i'w rhoi trwy flychau llythyr.
Dyled	Rhywbeth sy'n ddyledus i unigolyn neu sefydliad arall.	Benthycodd Brian £5 oddi wrth ei chwaer ond bydd yn ad-dalu'r ddyled hon pan gaiff ei arian pen-blwydd.
Busnes Manwerthu	Cwmni sy'n cynnig nwyddau fel dillad neu deganau yn gyfnewid am arian.	Dechreuais fusnes manwerthu, yn gwerthu bagiau siopa amldro.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gair	Diffiniad	Enghraifft
Cynllun Busnes	Dogfen sy'n nodi cynlluniau ar gyfer busnes newydd.	Roedd gan Chris syniad gwych ar gyfer busnes newydd, ond roedd angen cynllun busnes arno er mwyn gweithio allan sut i'w wneud yn llwyddiant.
Mentrus	Mae'n disgrifio unigolyn sydd â syniadau busnes creadigol ac sy'n gallu eu rhoi ar waith.	Sylweddolodd Hannah fod plant yn y parc yn mynd yn sychedig iawn, felly dechreuodd werthu dŵr. Mae Hannah yn fentrus iawn.
Cyflogwr	Unigolyn neu sefydliad sy'n talu pobl am eu gwaith.	Dechreuodd fy nghyflogwr fusnes yn gwerthu esgidiau, ac mae'n talu arian i mi am helpu yn y siop.
Uchelgeisiol	Yr awydd i fod yn llwyddiannus.	Pan oedd yn blentyn roedd Joanne yn breuddwydio am berchen ar fusnes llwyddiannus. Mae hi wastad wedi bod yn uchelgeisiol.
Arloesol	Meddu ar syniadau creadigol a'r gallu i'w rhoi ar waith.	Roedd Steve Jobs, a greodd yr iPhone, yn ddyn arloesol.
Menter	Meddu ar syniadau i wneud pethau mewn ffordd wahanol er gwell, a rhoi cynnig arnyn nhw.	Ar ei fenter ei hun trefnodd Jacob y pennau a'r pensiliau yn y dosbarth er mwyn ei gwneud yn haws dod o hyd i'r rhai iawn.
Creadigol	Y gallu i wneud neu greu rhywbeth newydd neu gyda dychymyg	Roedd gan Josh ateb creadigol nad oedd neb arall wedi ei ystyried bob amser.
Galluog	Disgrifiad o unigolyn sydd â'r gallu i gyflawni llawer o bethau.	Roedd Marie yn gallu llwyddo ym mhob dim yr oedd yn ymroi iddo. Roedd yn alluog iawn.